

Toiselta kunnalta perittävät varhaiskasvatuksen, aamupäivätoiminnan ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksut / Oikaisuvaatimuksen käsittely

Kunnanhallitus 14.09.2026
126/02.09.00/2026

Päätösesitys Kunnanhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana esitetyin perustein.

Päätös

Käsittely

Perustelut

Kunnanhallitus on 17.8.2026 §ä 245 päättänyt, että toiselta kunnalta peritään Pelkosenniemen kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta 105 euroa hoitopäivältä, aamupäivätoiminnasta 30 euroa kuukaudessa ja iltapäivätoiminnasta 75 euroa kuukaudessa 1.9.2026 alkaen. Lisäksi kunnanhallitus on päättänyt, että palveluita ostavien kuntien kanssa tehdään kirjalliset sopimukset.

Laura Lakso vaatii 1.9.2026 toimittamassaan oikaisuvaatimuksessa, että kunnanhallitus kumoaa päätöksensä ja palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Toissijaisesti hän vaatii valmistelun ja perustelujen täydentämistä sekä uuden päätöksen tekemistä riittävien kustannuslaskelmien ja muiden selvitysten perusteella.

Oikaisuvaatimuksen mukaan varhaiskasvatuksen 105 euron hoitopäivähinnan laskentaperusteet eivät ilmene päätöksestä. Myöskään aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen määräytymisperusteita tai päätöksen taloudellisia vaikutuksia ei ole esitetty. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa katsotaan, ettei päätöksen voimaantuloa 1.9.2026 ole perusteltu eikä palveluita ostavia kuntia ole kuultu.

Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa, ja sen tekijällä on kunnan jäsenenä oikeus tehdä oikaisuvaatimus.

Varhaiskasvatuksen hoitopäivähinta

Varhaiskasvatuksen toteutuneet kokonaiskustannukset olivat vuonna 2025 noin 960 000 euroa. Varhaiskasvatusta järjestetään vuosittain noin 210–225 toimintapäivänä. Lapsikohtaiseen hoitopäivähintaan vaikuttavat toimintapäivien määrän lisäksi keskimääräinen päivittäinen lapsimäärä.

Kustannustasoa on arvioitu 38–44 lapsen keskimääräisellä päivittäisellä osallistujamäärällä. Tällöin lapsikohtaisten hoitopäivien määrä olisi vuositasolla noin 7 980–9 900 ja yhden hoitopäivän laskennallinen kustannus noin 97–120 euroa. Esimerkiksi 42 lapsen keskimääräisellä päivittäisellä osallistujamäärällä hoitopäivän kustannus olisi toimintapäivien määrästä riippuen noin 102–109 euroa.

Kunnanhallituksen vahvistama 105 euron hoitopäivähinta sijoittuu siten laskennallisen kustannusvaihtelun sisälle ja vastaa noin 42–44 lapsen keskimääräistä päivittäistä osallistujamäärää. Hinta on kokonaiskustannuksiin ja toiminnan laajuuteen nähden perusteltu eikä sitä

voida pitää palvelun järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin nähden yllimitoitettuna.

Laskelma osoittaa lisäksi, ettei hinnan kustannusvastaavuus riipu yksittäisestä toimintapäivien määrää tai osallistujamäärää koskevasta oletuksesta. Vaikka toimintapäivien ja keskimääräisen lapsimäärän vaihtelu otetaan huomioon, 105 euron hoitopäivähinta sijoittuu toiminnan toteutuneeseen kustannustasoon perustuvan vaihteluvälin keskivaiheille. Päätöksessä käytetty hinnoittelu perustuu siten riittävään arvioon palvelun keskimääräisistä kustannuksista.

Keskimäärin lapsia/pv	210-225 päivää	kustannus/hoitopäivä
38	7 980-8 550	112–120 €
40	8 400-9 000	107–114 €
42	8 820-9 450	102–109 €
44	9 240- 9 900	97–104 €

Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut ja taloudelliset vaikutukset

Kunnanhallituksen päätöksellä on otettu käyttöön uudet toiselta kunnalta perittävät korvaukset. Aikaisemmin Pelkosenniemen kunta ei ole laskuttanut toista kuntaa tämän vastuulla olevalle lapselle järjestetystä aamu- tai iltapäivätoiminnasta.

Korvauksiksi on vahvistettu aamupäivätoiminnasta 30 euroa ja iltapäivätoiminnasta 75 euroa kuukaudessa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan toteutuneet kustannukset olivat vuonna 2025 yhteensä 47 608 euroa. Toiminnasta ei kertynyt tuloja. Toimintaa järjestettiin vuoden aikana 186 päivänä. Kevätlukukaudella toimintaan osallistui 14 ja syyslukukaudella 13 oppilasta, joten laskennallinen keskimääräinen osallistujamäärä oli 13,5 oppilasta. Näillä perusteilla toiminnan keskimääräinen vuosikustannus oli noin 3 526,52 euroa oppilasta kohden eli noin 18,96 euroa oppilasta ja toimintapäivää kohden.

Toimintaan osallistui kolme ulkopaikkakuntalaista oppilasta. Heihin kohdistuva laskennallinen osuus vuoden 2025 kokonaiskustannuksista oli noin 10 579,56 euroa.

Päätöksen mukaiset kuukausikorvaukset kattavat näin ollen vain osan ulkopaikkakuntalaisille oppilaille järjestetyn toiminnan laskennallisista kustannuksista. Jos kaikki kolme oppilasta osallistuisivat sekä aamu- että iltapäivätoimintaan koko lukuvuoden ajan, toiselta kunnalta perittävä korvaus olisi yhdeksän toimintakuukauden perusteella enintään 2 835 euroa. Tämä vastaisi noin 27 prosenttia heidän laskennallisesta 10 579,56 euron kustannusosuudestaan. Todellinen laskutettava määrä voi olla tätä pienempi riippuen siitä, osallistuuko oppilas aamu- ja iltapäivätoimintaan vai vain toiseen niistä sekä kuinka monelta kuukaudelta palvelua käytetään.

Korvausten käyttöönotto ei muuta palvelun järjestämistapaa eikä lisää kunnan kustannuksia. Päätöksen taloudellinen vaikutus muodostuu kunnalle kertyvästä tulosta ja siitä, että palvelua ostava kunta osallistuu jatkossa osaltaan vastuullaan oleville oppilaille järjestettävän toiminnan kustannuksiin.

Esitettyjen tietojen perusteella maksujen perusteet ja taloudelliset vaikutukset ovat arvioitavissa riittävällä tavalla. Korvauksia voidaan pitää määrältään maltillisina ja toiminnan järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin nähden perusteltuina. Erillisen tätä laajemman taloudellisen selvityksen puuttuminen alkuperäisestä valmistelusta ei siten osoita, että asia olisi selvitetty hallintolain 31 §ä tarkoitetulla tavalla riittävästi.

Päätöksen perusteleminen

Hallintolain 45 §:n mukaan päätöksen perusteluissa on ilmoitettava ratkaisuun vaikuttaneet seikat ja selvitykset sekä sovelletut säännökset.

Päätöksestä ilmenevät sekä hoitopäiväkohtainen asiakasmaksun määrä että toiselta kunnalta 1.9.2026 alkaen perittävien aamu- ja iltapäivätoiminnan korvausten määrät sekä se, ettei kyseisiä korvauksia ole aikaisemmin laskutettu toiselta kunnalta. Korvausten käyttöönoton perusteena on ollut se, ettei Pelkosenniemen kunta vastaisi yksin toiselle kunnalle järjestettävän palvelun kustannuksista.

Johtopäätös

Varhaiskasvatuksen 105 euron hoitopäivähinta perustuu vuoden 2025 toteutuneisiin kustannuksiin. Aamu- ja iltapäivätoiminnan kuntien väliset korvaukset ovat uusia, mutta määrät perustuvat toiminnasta aiheutuviin laskennallisiin kustannuksiin. Korvaukset kattavat vain osan toiminnan järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista.

Päätöksen taloudellinen vaikutus on ollut ennakoitavissa vaikutussuunnaltaan, vaikka sen tarkka euromäärä riippuu palvelujen tosiasiallisesta käytöstä. Käytettävissä ollut selvitys on päätöksen laatu, korvausten määrä ja vaikutusten rajallisuus huomioon ottaen ollut asian ratkaisemiseksi riittävä.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole osoitettu, että päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä, kunnanhallitus olisi ylittänyt toimivaltansa tai päätös olisi muutoinkaan lainvastainen.

Valmistelija vt. kunnanjohtaja

Esittelijä vt. kunnanjohtaja Mikko Merikanto

Tiedoksi

Muutoksenhaku Päätöksestä voi hakea muutosta kuntalain 135 §:n mukaisesti kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Kunnanhallitus 17.08.2026 § 245

Päätösesitys Kunnanhallitus päättää, että toiselta kunnalta perittävä

- 1) Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu on 105 € / hoitopäivä
- 2) Perusopetuksen aamupäivätoiminta on 30 € / kk
- 3) Perusopetuksen iltapäivätoiminta on 75 € / kk
- 4) Varhaiskasvatuksen laskutuksen perusteena on varatut hoitopäivät pois lukien sairauspäivät, myös varaamattomista hoitopäivistä laskutetaan toteutuneiden päivien mukaisesti
- 5) Aamupäivätoiminnan ja iltapäivätoiminnan laskutus perustuu

kuukausihintaan
6) Hinnat astuvat voimaan 1.9.2026.

Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin
Käsittely	Hyvinvointijohtaja selosti asiaa keskeytetyn kokouksen aikana.
Perustelut	Pelkosenniemen kunta myy varhaiskasvatuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluita naapuri kunnille Kemijärvelle ja Sodankylälle. Kunnanhallitus on vahvistanut maksut viimeksi 2022, joten perittävien maksujen tarkastus on ajankohtainen. Pelkosenniemen kunnan vuoden 2025 talouden toteuman mukaan varhaiskasvatuksen todellinen hinta on 105 € / hoitopäivä, joten myytävän varhaiskasvatuspalvelun hinta tulee korottaa vastaamaan todellisia kustannuksia. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa ei ole aikaisemmin laskutettu toiselta kunnalta, joten maksu on uusi. Aamupäivätoiminnan kuukausi maksu on 30 € / lapsi / kuukausi ja iltapäivätoiminnan maksu on 75 € / lapsi / kuukausi. Perittävät maksut tulevat voimaan 1.9.2026. Palveluita ostavien kuntien kanssa tehdään kirjalliset sopimukset.
Valmistelija	vt. Hyvinvointijohtaja Sirpa Koskenlaine, puh. 0400 222 191
Esittelijä	Kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	
Muutoksenhaku	Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen kunnanhallitukselle.